

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Finanční gramotnost I

Základní pojmy:

a) aktiva

- vše co daná osoba, firma, stát vlastní a v budoucnu jí to přinese ekonomický prospěch

b) cena

- protihodnota pro získání určitého zboží nebo služby
- může být peněžitá i nepeněžitá

c) daň

- zákonem určená platba do veřejného (státního) rozpočtu
- platba je to povinná, nedobrovolná a vynutitelná – nařízeno zákonem
- nenávratná – jednou zaplacená daň nemůže být vrácena zpět

d) dlužník

- osoba, která SI peníze PŮJČUJE

e) inflace

- vyjadřuje snížení kupní síly peněz – za stejné zboží zaplatím více
- opačný jev (tj. zvyšování kupní síly peněz) se nazývá deflace

f) jednoduché úročení

- základní typ úročení
- úroková sazba = procentní sazba /100 (značí se i)
- vzorec pro výpočet:

$$\text{úrok} = \text{PočátečníVklad} \cdot \text{ÚrokováSazba} \cdot \text{PočetSplátek}$$

$$ú = PV \cdot i \cdot t$$

příklad: Půjčíme si 100 000Kč, procentní sazba 4,7%, celou splátku splatíme za 3 rok, jedna splátka ročně. Kolik zaplatíme na úroku a kolik celkem vrátíme?

úrok = $100\,000 \cdot 0.047 \cdot 3$, úrok = 14 100Kč,
celkem tedy zaplatíme 114 100Kč

g) jistina

- základní peněžní částka která byla půjčena
- připisují se k ní úroky

h) pasiva

- opak aktiv
- veškeré závazky či ztráty

i) plat/mzda

- peněžitá odměna zaměstnavatele zaměstnanci za vykonanou práci

j) rozpočet

- seznam veškerých plánovaných výdajů a příjmů
- deficitní(schodkový) rozpočet – příjmy jsou NIŽŠÍ než výdaje
- vyrovnaný rozpočet – příjmy jsou srovnatelné s výdaji
- přebytkový rozpočet – příjmy jsou VYŠŠÍ než výdaje

k) RPSN

- **Roční Procentní Sazba Nákladů**
- procentuální podíl z dlužné částky, který musí spotřebitel zaplatit za období jednoho roku v souvislosti se splátkami, správou a dalšími výdaji spojenými s čerpáním úvěru
- umožňuje vyhodnotit výhodnost/nevýhodnost dané půjčky

l) složené úročení

- nejčastější typ úročení
- platíme i tzv. úroky z úroků
- vzorec pro výpočet: $\text{Celkem} = \text{Půjčka} \cdot (1+i)^t$, t-počet splátek

příklad: Půjčíme si 100 000Kč, procentní sazba 4,7%, splácet budeme 3roky, splátky budeme posílat jednou ročně. Kolik je úrok a kolik splatíme celkově?

$$\text{Celkem} = 100\,000\text{Kč} \cdot (1+0,047)^3 = 114\,773\text{Kč}$$

$$\text{Úrok} = \text{Celkem} - \text{Půjčka} \rightarrow 114\,773\text{Kč} - 100\,000\text{Kč} = 14\,773\text{Kč}$$

m) splátka

- pravidelná platba v určité výši
- počet splátek = celková částka/výše jedné splátky

n) úrok

- peněžitá odměna za půjčení peněz

- velikost úroku se vyjadřuje jako úroková míra
 - úroková míra = vyjadřuje zvýšení půjčené částky v procentech za určité časové období
 - p.a. = per annum (česky „ročně“) – např. úrok 3% p.a. znamená 3% úrok za rok
- o) úroková doba
- časový úsek, po který je jistina půjčena
- p) úrokovací období
- časový úsek, na který je vázána úroková míra
- q) úvěr
- bankovní – poskytují banky
 - nebankovní – poskytují investoři
 - dočasné zapůjčení peněz VĚŘITELEM(půjčuje) DLUŽNÍKOVI(splácí)
- r) věřitel
- osoba, která peníze NĚKOMU PŮJČUJE

Zdroje:

O.Odvárko – J.Kadleček – Matematika pro 8.ročník základní školy

O.Odvárko – J.Kadleček – Matematika pro 9.ročník základní školy

<http://cs.wikipedia.org/wiki/RPSN>